

БЕЛАРУСКИ ШЛЯХ

Адрес редакцыі і адміністрацыі:
Серпухеўская вул. д. № 12

Рэдакцыя адчынена ад 1 да 2 гадз.
пасля поўдня.
Адміністрацыя—зрана ад 10 да 2 гадз.
У вечары ад 5 да 7 гадз.
Рэдакцыя пакідае за сабой права на-
праўляць пера-сыланыя рукапісы і ко-
респондэнцыі.

Цана
асобн. нум. 15 к.

Надпіска: з дастаўкай да дому у Мін-
ску на 1 месяц 8 рублі.

Цана аб'екта:
за верш пэтыту на 1-й стран. 1 руб.
на апошній—50 кап.

Штодзенная грамадзка-палітычная газэта.

№ 24.

Менск. Субота 20 красавіка 1918 г.

Год I

Менск 20/IV.

Адным з законаў прыроды ёсць, што ўсякая маса, зай-маючая абмежаваны аб'ём, мае тэндэнцыю да большай шчыльнасці. Гэты закон прыроды ў нашым жыцці мае такія ж вынікі. Калі ў нас ёсць нейкая ідэя, якая мае абмежаваны аб'ём, яна павінна ператварыцца ў больш шчыльную, каб не страціць сваёй сутнасці.

Прырода сунула ў нас гэтую ідэю, каб мы не страцілі сваёй сутнасці. Гэтая ідэя, якая мае абмежаваны аб'ём, павінна ператварыцца ў больш шчыльную, каб не страціць сваёй сутнасці. Гэтая ідэя, якая мае абмежаваны аб'ём, павінна ператварыцца ў больш шчыльную, каб не страціць сваёй сутнасці.

Натуральна, што ад максі-малізму ні былі назбаўлены народ і інтэлігенцыя ўсё-на-шых Вялікаросійскіх нацыяў. Але максімалізм адчуваўся тут больш у сфэры палітычнай чым сацыяльнай. Расійскія са-ратыстычныя пачуцці, Узма-цоўвалася бажанне найхутчэй назбавіцца ад вяліка-дзяржаў-наго, — роўна «брацкага» для далёкіх поўначных Якутоў і для паўднёвых Украінцаў, гнету і тагды будаваць сваю хату. Рэвалюцыя ўзмацняла гэты нацыянальны максімалізм, бо аказалася, што вялікаросійскі народ хоча ў гэтым пытанні за-хаваць гістарычныя традыцыі цароў.

Беларуская народная інтэ-лігенцыя, так сама пайшла па гэтай дарозе і пачала гарач-кова тварыць новыя формы дзяржаўнага быцця. Тым часам трэба было іншэ збіраць на-родныя сілы. Праца на два

бакі моцна аслабляла сілы ін-тэлігенцыі і ў канцы ні дала ўсё ж тых skutкаў, якіх ад-яе чакалі.

Але ўсё-ж яна прынесла Бе-ларусі зліты, злучаны ў па-цяпальным пачуцці народ і гатовую дзяржаўную форму. Зрабіць з гэтых дзвюх сілаў адналітвую беларускую дзяржа-ву, заучыць іх з у с і х бакоў, — вось што павінна быць нашым бліжэйшым заданнем.

Для такой працы трэба ні архітэктаў, бо план ужо скон-чаны, а скромных муляроў, ма-зольная праца каторых цяпер тым важней, чым болей адчу-ваецца яе патрэба.

Архітэкт беларускай дзяр-жаўнасці—інтэлігенцыя, па-вінна цяпер узяцца за муляр-ства—і памяць яе за гэта бла-гаславіцца ў патамках.

Эканамічны стан Германіі.

Паводлуг Эміля Цыммер-мана, «Vossische Zeitung»
№ 175.

	мільёнаў марак.
баволны на » »	620,—
чэсанай воўны » »	61,4
нічэсанай » » »	412,—
лёну і пакулі » »	74,3
пнянкі і пласковыя » »	44,5
сырога едыва » » »	158,—
джуту » » »	94,—
рожных іных ва- локнаў » » »	21,—

А ўсяго з заграўцы увозі-лося матэрыялу для тэкстыль-ных выробаў на 1½ мільяр-да марак, фабрык для гэтаго было 813.000, у каторых пра-цавала 2,4 мільёнаў чалавек.

І малое дзіця, піша Цымэ-рман, зразумее, што за час вай-ны гэтыя фабрыкі блізка саў-сім павінны былі стаць. І што быў нідахватак вопратак і бялізны—гэта ведалі і ворагі немцаў (апрача можа Расій-цаў).

Ворагі немцаў хацелі б ня-мецкую тэкстыльную прамыс-ловаць задушыць назаўсёды, каб немцы куплялі ў іх гато-выя бялізны і адзежу.

Далей—пыхват тлустасцяў, як масла, алеі, сало і інш.—прымуся пакінуць працу

150.000 працоўнікаў. А іншэ большая шкода ў тым, што без гэтых рачэй гаспадарка мо-жа прыйсці ў запінад: сало, сало, алеі—патрэбны для прадаўнікоў, а рэшткі адалею—макухі вельмі карысны для скаціны. Без гэтых прадуктаў ні чалавек, ні скаціна ні мо-гуць добра працаваць.

У 1913 гадзе Германія увозі-ла да сябе 534,375 тоннаў т. е. больш трох мільёнаў пу-доў масла (Oelkuchen) і 100 мільёнаў багатых алеям зернятаў. З гэтых зернятаў выраблялося 48 міль. пудоў алею і 52 міль пудоў макухаў, вельмі добрага корму для жы-вёлы і ад каторых застаецца надта моцны гной.

Гэтых, так патрэбных для Нямеччыны, зернятаў у 1916 г. ні хватала ад 30% да 90%.

Апрача таго найбольш нем-цам патрэбна медзь, бо сваёй медзі ў 1913 г. яны мелі ка-ля 2,7 міль. пудоў, а з загра-ніцы, найбольш з Амерыкі, прывозілі 13,5 міль. пудоў. Медзь вельмі патрэбна дзеля электрычнай прамысловасці.

Скур і аўчын увозілося ў Германію на 400 міль. марак, бо 2/3 часткі іх прыходзілася браць з заграўцы. Спадаеца-ца, што лік скур і аўчын у Германіі павялічыцца—нельга, бо ніхvat корму, асабліва маку-хаў, паменшае лік жывёлы.

Рыжэ увозілося 18 міль. пу-доў; каўчуку—1 міль. пуд. на 105 міль. марок.

Каленіяльная палітыка, па-вядлуг аўтара, залежыць ад пытання, чы могуць немцы мець каленіі, каторыя могуць даць даволі тлустасцяў і ва-локнаў.

Што было зразумелым і вядомым нямеччаму дзіцяці і ні было таёмным для фран-цузаў і англійцаў, тое ніве-далі, а іншыя, быць можа, умелі ніведаць—у Расіі, бо тут больш займаліся голымі лезунгамі, чым статыстычнымі фактамі.

Цяпер мы больш—менш ведаем, чаго ніхvat у Германіі і на што найбольшае там будзе запатрабаванне, а зна-чыцца і высокія цэны. І вось

АБВЕСТКІ:

Аддзел Прасвятеты Гарадзкой Управы заклікае асобы,—працаваўшыя ў рожных кірунках дзіцячаго зашкольнага навучання, ведаючыя гульні, гімнасты-ку, ручныя работы і інш., знаючыя мейсцовыя мовы, на кіраўнікаў дзяціных пляцаў, якія маюць быць у Менску.

Прасяць заходзіць ад 12—2 гадз. у памешканне аддзелу на Юрэўскай вул., № 2 (уход з дзядзіну).

Зведуючая аддзелам прасвятеты

М. Фрумкіна

дзеля гэтаго павінны мы ў сваёй будучай гаспадарцы зьявінуць як найбольшую ува-гу на тое, што тым, чы іншым спосабам можна калі ні ўзба-гаціць зразу, то хоць падма-цаваць абяднелы і зруйнаваны вайной наш край.

А. Данілевіч.

Агульныя весткі.

«Daily News» піша: Ад канца мінулага тыдня пала-жэнне ураду сталася цяжкае. Міністры, палёжачыя да ра-ботніцкай партыі вядуць нара-ды над тым, чы выпадае ім далей падтрымоўваць урад.

Кажуць, што першая стаіць проціў ваеннай павіннасці ў Ірландзіі, калі адначасна ні будзе уведзены Home Rule і што Варнес саўсім ні згаджа-ецца с палітыкай ураду ў справі ваеннай павіннасці ў Ірландзіі. Быць можа, што тры злучаныя работніцкія, выканаўчы камісы адзавуць з ураду міністраў з работніцкай партыі.

БЭРЛІН 16/IV. «Voss Ztg». даведаўся што урад фінлянцкі мае ў скорасці пераехаць з Вазы, дзе тымчасова памяс-ціўся, да Гельсінгфорсу. Да гэтаго ўжо ўсё прырыхтована, толькі дарогі ў сталіцу ні саў-сім іншэ ачышчаны ад чырво-нагвардзейцаў.

Разам з урадам пераезджа-юць у Гельсінгфорс і пасоль-ства—якіх пакуль што толькі два. Сойм будзе скліканы за-раз жа, як толькі урад вер-нецца ў сталіцу. С прычыны прыходу нямецкаго войска ў ўсёй Фінляндыі радасць і ажыўленне.

БЭРЛІН 15/IV. Прычыны адстаўкі японскаго міністра за-граўных спраў—Мотона—назваюць дзве. Адны кажучь, што ён меў занадта ўжо вялі-кія ільняны на Сьбіры і гэта згу-біла яго, бо японскі урад зда-воліцца і меншымі ваеннымі крокамі. Другія кажучь,—і гэ-таму больш даюць веры ў Бэрліне, што Мотона праз-лад зважаў на Амерыку і гэ-тым пакідаў справе япон-скай. Паводлуг гэтаго выхад Мотона ні зменіць становішча Японіі ў справе Сьбіры.

БАЗЭЛЬ 15/IV. «Daily Mail» піша: з доляй Ам'ену звязана доля Лёндону. Бара-ніць Ам'ен—значыцца бара-ніць Лёндон. Страта Ам'ену значыла б страціць французам помач англійцаў.

Весткі з Расіі.

Усё менне т-ва мануфактуры «Івана Коновалова сь Сыном» аб'ядлена Выжшай Радаю На-роднай Гаспадаркі ўласнасцю Расійскай савецкай рэспублікі. Аб'ядленне Рады ўступае ў сі-лу ад 15 лютаго 1918 году. Усім работнікам і служачым фірмы прыказана аставацца на мейсцах пад страхам адданы пад рэвалюцыйны суд. «Цен-тротекстиль» павінен з'аргані-заваць новае ўрадовае праў-ленне.

Савецкай уладаю ў Маскве выданы дэкрэт аб асеіноўцы абаротных сумаў для забавне-чэння тэкстыльнай прамысловас-ці баволнаю. Увесь крэдыт на гэта выносіць 502.424.500 р. і будзе выдавацца часткамі на месцам.

У Маскве выходзіць тыднё-

